

Půjčky na bydlení se staly motorem pohánějící růst globální ekonomiky jako jeden z významných produktů, který je obchodován na finančních trzích. Zároveň mají půjčky na bydlení zásadní důležitost i pro každodenní život dlužníků, když pomáhají dosáhnout vysněného vlastnictví nemovitosti nebo naopak mohou vést k předlužení domácnosti. Tato disertační práce se v souvislosti s formálními a neformálními dluhy a půjčkami v kontextu bydlení (hypotéčními úvěry a rodinnými půjčkami) zaměřuje na překvapivě málo probádanou oblast; na roli veřejných a rodinných diskurzů v procesu financování bydlení. Financování bydlení jako termín odkazuje k procesům, kdy se z nemovitostí stávají obchodovatelné komodity a kdy se rozšiřují finanční produkty jako způsoby pro zajištění potřeby bydlení. Tato práce na příkladu České republiky, jak je financování bydlení diskurzivně umožněna a uskutečněna a jak diskurzy přispívají k specifické finanční governmentalitě (vládnutí). V souvislosti s tím si práce klade otázky: jak je možné, že byly hypotéky přijaty jako normální a přirozený způsob řešení otázky bydlení a jak se hypotéky stávají součástí života dlužníků? V této souvislosti je rozvíjen inovativní rámec vrstevnaté performativity zahrnující zkoumání rétoriky, nástrojů a odkazů na praktiky, který umožňuje identifikaci tří hlavních elementů finanční governmentality: disciplinace, responsabilizace a management afektů a emocí. V této souvislosti v práci ukazují, že právě určitý management afektů je klíčovým elementem governmentality, protože umožňuje propojit finanční a rodinné diskurzy a přiblížit jinak odlišné hierarchie hodnot. Specifický charakter diskurzu o dluhách v bydlení a specifická performativita těchto dluhů má přímé politické implikace. Bydlení se ustavuje jako věc jednotlivců a rodin, přičemž hypotéky jsou prezentovány jako *jediná* možnost, jak získat vlastní bydlení (přestože jsou často doplňovány rodinnými půjčkami). Diskurz dluhu tak znemožňuje formulovat a promýšlet odlišné způsoby pořízení bydlení a zároveň přispívá k potenciální reprodukci nerovností, protože často pouze ti, kteří obdrží neformální rodinnou půjčku nebo dar si mohou pořídit i formální půjčku na bydlení – hypotéku.